

2. Sibruk A., Sibruk V., Senchylo-Tatlilioglu N., Lytvynska S., Varenko V., Storozhenko L. Information and communicative component of an international scientific discourse. Globalization and its Socio-Economic Consequences. SHS Web of Conferences 129, 10012 (2021), pp. 1-9.

Сініцина Н.М.

старший викладач кафедри іноземних мов і міжкультурної комунікації
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Капустіна О.В.

доцент, кандидат педагогічних наук

доцент кафедри іноземних мов і міжкультурної комунікації

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

ІНТЕГРАЦІЯ АДАПТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ЕКОСИСТЕМУ ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Анотація. Стаття описує значення та можливості дистанційної освіти в сучасному світі, зокрема в контексті викладання іноземних мов в університетському середовищі. Автор аналізує важливість застосування системи дистанційного навчання для підготовки навчальних матеріалів, перевірки завдань та проведення екзаменів. В статті розглядається вплив адаптивних технологій на дистанційну освіту, включаючи їх роль в проведенні наукових конференцій і олімпіад. Стаття також обговорює важливість підтримки студентів, їх адаптації до нового навчального середовища та використання аналітичного підходу для персоналізації навчання.

Ключові слова: дистанційна освіта, іноземні мови, адаптивні технології, онлайн-навчання, персоналізоване навчання, взаємодія учнів, наукові конференції, олімпіади.

Abstract. The article describes the significance of the possibility of distance learning in the modern world, in particular in the context of teaching foreign languages in the university environment. The author analyses the development of a distance learning system for the preparation of teaching materials, checking assignments and arranging exams. The article examines the impact of technologies on remote learning, including their role in organising scientific conferences and olympiads. The article also discusses the importance of supporting students in their adaptation to a new learning environment, and the use of analytical data for personalization of training.

Key words: distance learning, foreign language, adaptive technologies, online training, personalized training, student interaction, scientific conferences, competitions.

Термін «екосистема», який широко розповсюджений зараз і застосовується у різних сферах життя, виник у 1930-х роках, коли ботаніки *Clapham* та *Tansley* намагалися знайти слова, які б означали фізичні та біологічні компоненти навколишнього середовища, що розглядаються у відношенні одного до іншого як єдина одиниця [1]. В сфері біології та екології цей термін поступово розвивався. Тепер цей термін застосовується у великому спектрі видів діяльності, пов'язаної з різними сферами життя: соціальною, економічною, технічною та природничою. Він також використовується у сфері надання різних послуг, включаючи освітні.

Ключовими елементами цього визначення є існування певних суспільних організацій, визначення ролі їх складових, а важливим фактором є відкритість таких організацій до змін та приєднання нових елементів. До таких систем

відносять систему освіти, яка широко використовує електронні засоби та різноманітні електронні системи обміну інформацією для надання освітніх послуг.

Європейська комісія презентувала новий план дій з розвитку цифрової освіти на 2021-2027 роки, робота над яким розпочалася ще до пандемії. Розвиток пандемії підтвердив важливість адаптації освіти до вимог сучасного періоду діджиталізації [2]. Мета цих дій – створення нового освітнього середовища. Воно може включати гнучкі методи навчання, персоналізацію навчання та змішане навчання.

Згідно з вищезазначеними концепціями, освітня система може розглядатися як екосистема, яка невпинно та неодмінно пристосовується до навколишнього середовища, адаптуючись як до потреб та вимог суспільства, так і до особливих умов навколишнього середовища, включаючи пандемію та, на жаль, війну, а також до особливостей предметів, які викладаються.

Одна з складових ефективного навчання – соціальна взаємодія. Вона може регулювати когнітивну діяльність, тобто увагу, сприйняття, пам'ять, мислення та мову [3, 4]. В умовах традиційної системи навчання спілкування між студентами та викладачами та студентами між собою відбувається постійно.

Для викладання іноземної мови усне спілкування дуже важливе. В умовах дистанційного навчання існують більш широкі можливості для демонстрації матеріалів, включаючи цілу низку підручників, статей з іноземних журналів, інших публікацій та матеріалів, але особисте спілкування дещо обмежене. Для стимулювання усного мовлення та дружніх відносин між студентами важливо надавати студентам завдання у виді парної та групової роботи. За умов змішаного навчання спілкування буде більш активним.

Студенти можуть також виступати зі своїми презентаціями на певні теми, що вивчаються, з обговоренням цих матеріалів в групах.

Виникли різноманітні системи дистанційного навчання, такі як *Moodle*, які надають можливість викладачам підготувати різні види вправ за своїм вибором за програмою навчання та різноманітні додаткові матеріали. Викладачі кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації розробили завдання за програмами всіх курсів, тому студенти можуть працювати самостійно, частково завдання перевіряються автоматично.

Більш творчі завдання вимагають перевірки викладачами. *Moodle* також використовується для проведення екзаменів, що значно полегшує перевірку робіт. Однак є й недоліки цієї системи з точки зору викладання іноземної мови – усні завдання можна перевірити тільки додатково до письмового екзамену, а також існує проблема з доброчесністю студентів при виконанні завдань екзамену.

Досвід нашого університету та кафедри іноземних мов і міжкультурної комунікації продемонстрував, що можливо провести загальноуніверситетську Олімпіаду з іноземних мов – англійської, французької та іспанської, та охопити велику кількість студентів всіх факультетів університету. Цього року перший, масовий, етап було проведено за допомогою системи *Moodle*, а усний етап – непідготовлене усне мовлення – дистанційно, за допомогою зв'язку *online*.

Найактивніші та найбільш підготовлені студенти мали змогу виявити свої здібності на цьому останньому етапі.

Успішною виявилась і наукова конференція університету, де студенти виступали з презентаціями своїх наукових робіт, до яких всі учасники виявили жвавий інтерес, активно ставили питання. Всі ці заходи та види діяльності було б неможливо провести за умов війни, коли студенти знаходяться в різних регіонах України та за кордоном, якщо б не було дистанційної освіти.

Дистанційна освіта є одним із засобів реалізації адаптивних технологій, які враховують здібності студентів, застосовуючи як відповідний матеріал, так і їх можливості спілкування з викладачами. Існує можливість надання індивідуальних письмових завдань та їх перевірки в режимі онлайн. Більш активні і талановиті студенти можуть реалізувати свої бажання та здібності, приймаючи участь у конференціях онлайн та олімпіадах.

Дистанційне навчання також надає можливість підвищити доступ до якісної освіти для студентів з віддалених географічних регіонів, або тих, хто може мати обмеження, пов'язані з мобільністю. Це особливо актуально для студентів, які знаходяться в умовах війни або знаходяться за кордоном. Доступ до віддаленого навчання може забезпечити їм можливість продовжувати своє навчання без перебоїв.

Важливо також врахувати, що дистанційне навчання може сприяти розвитку важливих навичок, таких як самоорганізація, саморегуляція, та критичне мислення. Ці навички дедалі більше важливі в сучасному світі, де інформація стрімко змінюється, а професійні ролі стають все більш різноманітними і динамічними.

Крім того, дистанційне навчання також може покращити взаємодію між студентами та викладачами. Через різні функції в онлайн-платформах, таких як форуми, чати, і відеоконференції [5], студенти та викладачі можуть вступати в діалог, обмінюватися ідеями та навіть співпрацювати на проектах. Це сприяє розвитку навичок комунікації, колективної роботи та взаємодії, які важливі для сучасного робочого місця.

Впровадження та постійне покращення дистанційного навчання є суттєвим елементом сучасної освіти. Воно є важливим інструментом для підтримки навчання, адаптації до змін у суспільстві і використання нових технологій для підтримки педагогічних цілей. Однак, як і з будь-якою інновацією, потрібно подумати про декілька речей для забезпечення ефективного впровадження дистанційного навчання.

Однією з основних проблем, яку потрібно вирішити, є забезпечення якості дистанційного навчання. Це може включати в себе розробку відповідних навчальних матеріалів, оцінку навчальних результатів, а також створення підтримуючого навчального середовища, що стимулює активне навчання.

Іншим важливим питанням є доступність та рівність у дистанційному навчанні. Потрібно впевнитися, що всі студенти мають доступ до необхідного технічного обладнання та інтернет-з'єднання, а також мають необхідні навички для успішного дистанційного навчання. Це може вимагати додаткових ресурсів для підтримки студентів, які можуть мати складнощі з цими аспектами.

Важливо також розглянути питання взаємодії та соціального зв'язку в контексті дистанційного навчання. Навчання – це не лише про передачу знань, а й про спілкування, взаємодію та створення спільнот. Отже, викладачам та університетам потрібно розробляти стратегії для забезпечення цих важливих аспектів навчання в дистанційному форматі.

Незважаючи на ці виклики, перспективи дистанційного навчання вражають своєю потенційною спроможністю змінити обличчя освіти, роблячи її більш доступною, гнучкою та відповідною потребам сучасного суспільства.

Для додаткового посилення дистанційного навчання, освітні установи також можуть використовувати дані та аналітику для кращого розуміння того, як студенти навчаються в онлайн-середовищі. Вони можуть використовувати ці дані для ідентифікації та вирішення проблем, з якими стикаються студенти, а також для забезпечення персоналізованого навчання та підтримки для кожного студента. Це, в свою чергу, може сприяти підвищенню ефективності та впливу дистанційного навчання.

Крім того, потрібно враховувати ще одну важливу складову дистанційного навчання – емоційний бік. Студенти можуть відчувати відчуженість або стрес від навчання на відстані, особливо якщо вони звикли до більш традиційного навчального середовища. Отже, дуже важливо забезпечити підтримку з боку викладачів, керівництва університету та інших студентів, а також створити відчуття спільноти та взаємної допомоги в онлайн-середовищі.

Врешті решт, успіх дистанційного навчання в значній мірі залежить від здатності викладачів, студентів та адміністрації адаптуватися до цього нового середовища і використовувати його можливості на повну. З огляду на поточні глобальні виклики, дистанційне навчання стає все більш цінним засобом забезпечення освіти відповідно до потреб сучасного світу, але за певних умов змішана система може бути більш ефективною [6].

Список використаних джерел

1. Koch M., Krohmer D., Naab M., Rost D., Trapp M. A matter of definition: Criteria for digital ecosystems // *Digital Business*. – 2022. – Vol. 2, No. 2. – P. 1-13. – ISSN 2666-9544. – DOI: 10.1016/j.digbus.2022.100027.

2. <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/action-plan>

3. Torres P.L., Santos K.E.E. dos, Kowalski R.P.G., Behrens M.A. Adaptive Ecosystem–Integrated Technology into the Curriculum // *Creative Education*. 2016. Vol. 7. P. 44-54.

4. Kerr, P. (2016). *Personalization of language learning through adaptive technology: Part of the Cambridge Papers in ELT series*. Cambridge: Cambridge University Press. Available at: <https://www.cambridge.org/betterlearning>

5. Капустіна О.В., Сініцина Н.М. Відео як жанр засобів масової інформації та використання певних типів відео у процесі викладання іноземної мови. – Київ: Київський національний університет імені Вадима Гетьмана, 2021.

6. Cheung, S.K.S., Kwok, L.F., Phusavat, K., & Yang, H.H. (2021). Shaping the future learning environments with smart elements: challenges and opportunities. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 18, Article number: 16.

Червінська Л.М.

старший викладач кафедри іноземних мов факультету маркетингу

Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ФАХОВІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ В ЕКОНОМІЧНОМУ ВНЗ

***Анотація.** Стаття розглядає проблеми організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти в умовах дистанційного навчання, викликаного воєнним станом в Україні. Автор статті аналізує функції самостійної роботи та специфіку її виконання в умовах онлайн та асинхронного навчання фаховій англійській мові та способи їх реалізації.*

***Ключові слова:** самостійна робота, фахова мова, дистанційне навчання, фахова англійська мова.*

***Abstract.** The article envisages the problems of the organization of self-educational activities for the higher education students under the distant learning conditions due to the war situation in Ukraine. The author analyses the functions of the self-educational activities and specifies the aspects of its realization in the terms of online and distant learning of the professional English language.*

***Key words:** self-educational activities, professional learning, distant learning, professional English.*

Постановка проблеми. В процесі підготовки кваліфікованих спеціалістів в епоху постковіду та, що ще більш важливо, в умовах військового стану особливо важливим постає питання організації та оптимізації самостійної роботи здобувачів вищої освіти як бакалаврського, так і магістерського рівня.

Самостійна робота студентів безумовно є особливою формою навчальної діяльності, яка спрямована не тільки на розвиток навичок та вмінь з англійської мови, але і на формування самостійності як дуже важливої риси характеру особистості.

Важливість організації самостійної роботи в умовах дистанційного навчання аналізується в роботах таких авторів як О. Тамаркіна, Г. Козлакова, С. Вітвицька., А. Петро.

Виклад основного матеріалу. Самостійна робота студентів базується на виконанні певних функцій, таких як пізнавальна, а саме засвоєння системи знань з англійської фахової мови; виховна, оскільки формує самостійність як особистісну рису; самоосвітня, яка допомагає формувати навички самостійного опанування вмінь та навичок самостійного здобування, оновлення та застосування знань дисципліни; прогностична, в процесі здобування знань студент навчається прогнозувати та оцінювати можливий результат, наприклад, виконання завдань з дисципліни; контролююча, яка навчає студентів вчасно контролювати та корегувати свою навчальну діяльність [1].